

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ» підготовки бакалавра

Розробник: Алла ФАТЕНОК-ТКАЧУК, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
Цифровий облік та консалтинг:

Алла ФАТЕНОК-ТКАЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 9 від 05 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D1 Облік і оподаткування Цифровий облік та консалтинг Перший (бакалаврський) рівень освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр 4
		Лекції 10 год.
		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – Фатенок-Ткачук Алла Олександрівна
 Науковий ступінь – кандидат економічних наук
 Вчене звання – доцент
 Посада – професор кафедри обліку і оподаткування
 Контактна інформація: +380973640153, Fatenok-Tkachuk.Alla@vnu.edu.ua
 Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Штучний інтелект в обліково-аналітичних процесах» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого освітнього рівня бакалавр.

Освітній компонент «Штучний інтелект в обліково-аналітичних процесах» спрямований на формування у здобувачів освіти системи знань, умінь і навичок з методології, методики та інструментарію технологій штучного інтелекту, з метою спрощення рутинної роботи бухгалтера та прискорення процесів систематизування та групування інформації.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета вивчення: Формування у майбутніх фахівців з цифрового обліку та консалтингу комплексної системи теоретичних знань та практичних навичок використання технологій штучного інтелекту (AI) для оптимізації обліково-аналітичних процедур. Основний фокус спрямований на автоматизацію рутинних операцій, підвищення точності групування даних та трансформацію ролі бухгалтера з «реєстратора фактів» у «цифрового консультанта-аналітика».

Завдання вивчення освітнього компонента: вивчення принципів роботи алгоритмів машинного навчання, нейромереж та великих мовних моделей (LLM) у контексті їх застосування в бухгалтерії та аудиті; здобуття навичок використання ШІ для розпізнавання первинних документів (OCR), автоматичного кодування рахунків та інтелектуального введення даних; опанування інструментів ШІ для швидкого групування, систематизації та візуалізації великих масивів фінансової інформації; навчання використанню ШІ-асистентів для аналізу нормативно-правової бази, підготовки податкових роз'яснень та формування управлінських звітів; формування вмінь застосовувати прогностичні моделі ШІ для оцінки фінансових ризиків, бюджетування та виявлення аномалій у звітності (fraud detection); вивчення критичних аспектів конфіденційності даних, етичних меж використання алгоритмів та верифікації результатів (факчекінгу) генеративного ШІ.

3. Soft skills.

У процесі вивчення освітнього компонента «Штучний інтелект в обліково-аналітичних процесах» здобувачі, крім професійних компетентностей, розвивають цілий ряд soft skills, які важливі для сучасного фахівця. Зокрема:

1. Критичне мислення та когнітивна рефлексія. Здатність не приймати на віру результат, згенерований алгоритмом, а піддавати його професійному сумніву. Здобувач вчиться виявляти «галюцинації» ШІ та верифікувати дані через офіційні джерела.

2. Навичка чіткої комунікації (Промпт-грамотність). Робота з ШІ вчить формулювати думки лаконічно, структуровано та без двозначностей. Це розвиває вміння давати чіткі розпорядження майбутнім підлеглим та колегам.

3. Цифрова адаптивність та Agility. Світ технологій змінюється щомісяця. Студенти вчать не боятися нових інтерфейсів та інструментів, що робить їх стійкими до майбутніх технологічних зсувів у професії.

4. Професійна етика та цифрова відповідальність. Розуміння межі між автоматизацією та конфіденційністю. Студенти усвідомлюють наслідки витоку даних та етичні аспекти делегування рішень машині.

5. Аналітичний консалтинг. Перехід від технічного виконання до стратегічного мислення. ШІ бере на себе рутину, звільняючи час студента для аналізу відхилень, прогнозування ризиків та формування порад для бізнесу.

6. Проблемно-орієнтоване мислення (Problem Solving). ШІ сприймається як мульти-інструмент для вирішення нестандартних задач: від пошуку помилок у звітності до моделювання податкових наслідків складних угод.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Тема 1. Використання ШІ для пошуку, систематизації та структурування наукової інформації.	14	2	2	10	–	ДП, Т / 6
Тема 2. Екосистема інструментів ШІ та правила безпечного використання ресурсів.	14	-	2	10	2	ПЗ, Т / 8
Тема 3. Промпт-інжиніринг для бухгалтера та аудитора.	18	2	2	14	-	ПЗ, Т / 8
Тема 4. Автоматизація розпізнавання первинних документів (OCR-технології).	18	-	2	14	2	ПЗ, Т / 8
Тема 5. Класифікація та групування транзакцій за допомогою ШІ.	12	-	2	10	-	ПЗ, Т / 8
Тема 6. AI-консультант із податкового законодавства.	20	2	2	14	2	ПЗ, Т / 8
Тема 7. AI-аналітик у фінансовому моніторингу та Fraud Detection (виявлення шахрайства).	20	2	2	14	2	ДП, ПЗ, Т / 8
Тема 8. Прогнозування фінансових показників та бюджетування за допомогою ШІ.	18	-	2	14	2	ПЗ, Т / 8
Тема 9. Автоматизація управлінської звітності та Dashboard-аналітика	12	-	2	10	-	ПЗ, Т / 8
ІНДЗ*	x	x	2	x	x	30
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Форма контролю*: ДП – дискусійні питання; Т – тестування; ПЗ – виконання практичного завдання; ПКР – підсумкова контрольна робота.

ІНДЗ виконується у вигляді проекту замість підсумкової контрольної роботи.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять; опрацювання лекційного матеріалу; підготовку до усіх видів контролю, виконання індивідуального завдання, яке передбачає розв'язання практичних задач та кейсів. Порядок виконання індивідуального завдання викладено у методичних рекомендаціях до самостійної роботи. Результат дослідження має бути представленим у вигляді презентації.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки від 26.06.2025 р.](#)

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій відповідно до затвердженого графіка. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Здобувач освіти зобов'язаний старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме: за роботу на практичних заняттях; за виконання завдання самостійної роботи.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється [Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.01.2024 р.](#) та [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, набутих здобувачами вищої освіти у формальній, неформальній та інформальній освіті, здійснюється відповідно до чинного законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України та внутрішніх положень Волинського національного університету імені Лесі Українки. [Порядок про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.08.2024 р.](#)

Результати навчання можуть бути визнані за умови їх відповідності програмним результатам навчання, визначеним силабусом освітнього компонента, за результатами подання підтвердних документів (сертифікатів, свідоцтв, програм курсів, портфоліо виконаних робіт тощо) та їх експертної оцінки викладачем і відповідною комісією.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Політика щодо можливості отримати додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Семестровий залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав види навчальної роботи, запропоновані викладачем. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Залік під час ліквідації академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання завдань в письмовій формі (максимум 100 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за розв'язання кожного з трьох практичних завдань).

Перелік питань до заліку

1. Визначення штучного інтелекту (ШІ) та його роль у трансформації професії бухгалтера та консультанта.
2. Класифікація основних інструментів ШІ для бізнесу (LLM, OCR, системи предиктивної аналітики).
3. Порівняльна характеристика моделей ChatGPT, Claude та Gemini: переваги та обмеження для облікових задач.
4. Поняття промпт-інжинірингу. Основні компоненти ефективного запиту (формула RTFE: Role, Task, Format, Exclusions).
5. Вимоги до «цифрової гігієни» при роботі з хмарними сервісами ШІ: захист персональних даних та конфіденційність.
6. Технологія OCR (Optical Character Recognition) в обліку: від простого сканування до інтелектуального розпізнавання даних.
7. Алгоритм автоматизації обробки первинних документів (інвойсів, чеків) за допомогою ШІ.
8. Методика автоматичного групування та класифікації банківських транзакцій за допомогою нейромереж.

9. Маппінг (зіставлення) описів господарських операцій із Планом рахунків бухгалтерського обліку за допомогою ШІ.
10. Ризики «галюцинацій» ШІ при обробці цифрових даних та методи їх мінімізації.
11. Використання ШІ для моніторингу та аналізу змін у Податковому кодексі України.
12. Методика підготовки проєктів відповідей на запити ДПС та запитів на індивідуальні податкові консультації (ІПК) за допомогою ШІ.
13. Моделювання податкового навантаження для різних систем оподаткування за допомогою чат-ботів.
14. Особливості аналізу міжнародних операцій та угод про уникнення подвійного оподаткування з використанням ШІ.
15. Роль ШІ у підготовці роз'яснень для клієнтів у межах діяльності консультанта з цифрового обліку.
16. Використання ШІ для виявлення аномалій та підозрілих операцій у великих масивах даних (Anomaly Detection).
17. ШІ як інструмент фінансового моніторингу та перевірки контрагентів (процедури КУС та AML).
18. Виявлення ознак шахрайства (Fraud Detection) в облікових записах за допомогою нейромережових моделей.
19. Принцип «Human-in-the-loop» (людина в контурі управління) як основа безпечного впровадження ШІ в обліку.
20. Етичні аспекти використання ШІ: відповідальність за прийняті рішення та алгоритмічна упередженість.
21. Побудова прогнозів грошових потоків (Cash Flow) на основі історичних даних підприємства за допомогою ШІ.
22. Сценарне моделювання («Що, якщо?») у бюджетуванні та управлінні витратами.
23. Використання ШІ для автоматизації підготовки управлінської звітності та формування дашбордів (Dashboards).
24. Аналіз фінансового стану підприємства та інтерпретація відхилень (Variance Analysis) засобами ШІ.
25. Роль ШІ у формуванні нефінансової звітності (ESG-звітність) та соціальної відповідальності бізнесу.
26. Методика систематичного пошуку наукової інформації за допомогою спеціалізованих AI-інструментів (Perplexity, Consensus).
27. Використання ШІ для структурування наукових робіт, написання анотацій та синтезу поглядів різних авторів.
28. Академічна доброчесність при використанні ШІ в наукових дослідженнях: правила цитування та декларування.
29. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного управління: як ШІ інтегрується в класичні моделі менеджменту.

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бурак М. П., Яремко І. Й. Автоматизація аудиту фінансової звітності у воєнний період. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 60. С. 1-7. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-13>.
2. Гладчук Г. Г., Дроздова О. Г., Жидовська Н. М. Використання диджитал-інструментів для аудиту бухгалтерської звітності в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. Випуск 6. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14366862>
1. Дорожня карта з регулювання штучного інтелекту в Україні. Міністерство цифрової трансформації України. 2023. URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/ai-regulation-roadmap.pdf>
3. Кондратюк О. М., Руденко О. В., Чернобровкіна А. Є. Можливості та перспективи використання штучного інтелекту в аудиті. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.89>.
4. Костенко Ю. О., Іваненко В. О., Козаченко А. Ю. Інтеграція штучного інтелекту до бухгалтерських систем для оптимізації фінансового аналізу. *Ефективна економіка*. 2024. № 11. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.33>.
6. Круглий В. В. Застосування інструментів штучного інтелекту в аудиті фінансової звітності. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17372800>
5. Нестеренко О. О., Ковалевська Н. С., Остапенко Р. М. Моделювання системи обліку за видами економічної діяльності в умовах цифрової трансформації. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2025. Т. 2, № 16. С. 71–81. URL: <https://doi.org/10.32750/2025-0207>.
6. Пацкань Ю. В., Назарова К. О. Диджиталізація як фактор підвищення ефективності форензикадігностики та аудиту суб'єктів господарювання. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. Т. 2, № 4. С. 23–32.
7. Правдюк Н. Л., Обнявко М. В., Василина А. В. Імплементация інноваційних технологій в систему бухгалтерського обліку: світовий досвід та перспективи України. *Ефективна економіка*. 2022. № 11. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.11.8>.
8. Правдюк Н.Л., Правдюк М.В. Штучний інтелект як катализатор трансформаційних процесів у бухгалтерському обліку. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. №1. С.69-83. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/36727.pdf>.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
10. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text>
11. Рекомендація щодо етики штучного інтелекту ЮНЕСКО. 2021. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381115_ukr

12. Розіт Т. В., Мурадова К. З. Штучний інтелект в аудиті і бухгалтерському обліку. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.76>.
13. Рябчук О. Г., Ракуть Д. О. Аудит і штучний інтелект: як технології змінюють професію аудитора. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*, 2025. № 1 (135) С. 54–58. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2025-1-9>
14. Фаріон В., Гомотюк А., Назар Р. Використання штучного інтелекту для прогнозування фінансових показників. *Економічний аналіз*. 2024. № 34(2). С. 327–337. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.327>.
15. Фатенок-Ткачук, А., Скорук О., Януш, Р., & Захарчук І. (2024). Використання штучного інтелекту в обліково-аналітичних процесах. *Економічний часопис ВНУ ім. Лесі Українки*. 2024. № 2. С.21–29. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-02-21-29>.
16. Цеслів О. Штучний інтелект в економіці. *Наука і техніка сьогодні*. 2022. № 6(6). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-6\(6\)-70-78](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-6(6)-70-78).
17. EU AI Act (Artificial Intelligence Act). Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>
18. Bhargava A., Lewis J. Artificial Intelligence in Accounting and Auditing: Towards a New Paradigm. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*. 2023. Vol. 20. P. 89–104.
19. Deloitte. AI in the finance function: From hype to reality. 2024. URL: <https://www2.deloitte.com/us/en/pages/finance/articles/ai-in-finance-function.html>
20. ICAEW. Artificial intelligence and the future of accountancy. 2023. URL: <https://www.icaew.com/technical/technology/artificial-intelligence>
21. PwC. The Impact of Generative AI on the Accounting Profession. 2024. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/issues/upskilling/impact-of-ai.html>

Інтернет-ресурси та сервіси III

1. OpenAI Research. URL: <https://openai.com/research>
2. Claude AI by Anthropic. URL: <https://claude.ai>
3. Perplexity AI: Academic Search Engine. URL: <https://www.perplexity.ai>
4. Google Scholar: Profile of Alla Fatenok-Tkachuk. URL: <https://scholar.google.com/citations?user=M1upV64AAAAJ&hl=uk>